

LORE EN GUATEMALA

19.01.2009 – 20.02.2010

¡Hola amigos!

Hier ben ik weer. Met mijn vierde verslagje al. De tijd in Pojom gaat veel te snel. Binnen een dikke twee maanden verlaat ik dit mooie Guatemalteekse bergdorpje. Maar daar wil ik nog niet te veel aan denken. Er is immers nog tijd genoeg om te genieten, genieten, genieten!

Het nieuwe schooljaar!

1 februari 2010. In Pojom start het nieuwe schooljaar in de middelbare school, el instituto básico. Eindelijk! Normaalgezien moesten de schoolpoorten al half januari geopend worden, maar hier verlopen de dingen toch soms wat anders dan bij ons. De middelbare school is dus al gestart, maar de leerlingen van het lager onderwijs gaan nog steeds niet naar school. De leerkrachten staken omdat de Guatemalteekse overheid te weinig geld vrij maakt voor onderwijs. Er zijn te weinig leerkrachten en te weinig klaslokalen. Gevolg: de leerkrachten moeten lesgeven aan een veel te groot aantal leerlingen en dat in slechte lokalen. In grote delen van het land gaan de leerkrachten naar school, maar geven ze niet altijd les. In Pojom blijven de klaslokalen gesloten en de directeur van de lagere school, die niet van Pojom zelf is, hebben we hier nog niet gezien... De kindjes helpen verder thuis of op het land, lopen op straat en kijken hoe de leerlingen van de básico les krijgen en willen zelf terug naar

Het nieuwe schoolgebouw.

school. Ze hebben namelijk al vakantie sinds half oktober!

De leerlingen van de básico zijn erg blij dat het schooljaar gestart is. Voor hen zijn er heel veel veranderingen in vergelijking met vorig jaar. Er staat een nieuw schoolgebouw, met drie grote klaslokalen, een computerklas en een lerarenkamer. Dankzij al het materiaal van de container, heeft elke leerling ook een aantal schriftjes, balpennen, latten en een map. In de klassen staan schoolbanken uit België, waar nog teksten op staan geschreven ("Ik schrijf niet op schoolbanken, anders krijg ik strafstudie", ...).

In de maand januari zijn Tupac en Miguel (leerkracht, directeur van de básico en vriend), leerlingen gaan zoeken in Pojom en in de naburige dorpen. Er werd wat gevreesd dat er niet genoeg leerlingen zouden zijn. Die vrees bleek achteraf niet nodig te zijn. Vorig jaar zaten er 40 leerlingen in de middelbare school. Nu zijn er al bijna 80 en er komen er nog altijd bij!

De leerlingen krijgen sinds dit schooljaar elke week twee uur computerles. Miet geeft die lessen en eenvoudig is dat niet. Slechts enkelen hebben ooit met computer gewerkt, dus alles moet uitgelegd worden: de functie van een computer, de werking van de muis, een tekst schrijven en onmiddellijk wissen, ... Hoe eenvoudig en vanzelfsprekend het is voor ons, zo is het voor hen allemaal erg fascinerend en leerrijk.

Ikzelf geef 16 uur les, waarvan 4 uur Engels in de eerste en tweede graad. *Vivir en Amor* zorgt namelijk voor de invulling van de lessen Engels. Vele vrijwilligers zijn mij al voorgedaan. Dankzij hen kunnen de jongeren hier al tellen tot 100 en de basisvragen stellen zoals "What is your name?", "How are

Mietie in de computerles.

In de les Engels.

Día del cariño.

you?” , ... Jammer genoeg stopt bij de meesten hun kennis van het Engels ook daar. Vandaar dat de lessen vrij basic zijn en ik poco a poco, beetje bij beetje, probeer hun Engelse kennis te verruimen.

Behalve Engels, geef ik ook nog 12 uur Spaans. De leerlingen van de middelbare school hebben elke weekdag les van 13u tot 17u40. Per graad geef ik 4 uur extra lessen Spaans in de voormiddag. De leerlingen zijn niet verplicht om naar deze lessen te komen. Vaak moeten ze thuis of op het veld werken, waardoor niet iedereen kan komen. De opkomst hangt af van graad tot graad. Gemiddeld komen er 35 leerlingen op af.

Met *Vivir en Amor* hebben we besloten extra lessen Spaans te geven om hun niveau van het Spaans te verhogen en hen met alternatieve methodes kennis bij te brengen. Ze leren nadenken over verschillende thema's, leren in groep werken, presentaties geven, Ik probeer de leerlingen zoveel mogelijk te betrekken in het lesgebeuren, maar ook in de lesinhoud.

Het thema van de eerste cluster heb ik zelf gekozen: cultuur. In deze lessen leren ze een presentatie geven en komen ze te weten welke verschillende kunstvormen bestaan. Ze leren verschillende vormen van literatuur onderscheiden, ze analyseren liedjesteksten en krijgen de kans om zelf een instrument te spelen. Ze leren een andere cultuur kennen door een documentaire te bekijken, ...

De inhoud van de volgende twee clusters hebben ze zelf bepaald. Elke graad koos voor geschiedenis. Ze willen meer weten over de wereldoorlogen en over hun eigen geschiedenis, namelijk over de Maya's en de politiek van Guatemala en het Amerikaanse continent. De meeste leerlingen zijn erg nieuwsgierig en het

De ploeg van de leerkrachten: Mateo, Chico, Lore, Tupac, Miguel en Miet.

In volle actie.

De meisjesploeg van de tweede básico.

is dan ook erg plezant om aan hen les te geven. En zelf leer ik ook veel bij.

Op school worden er ook activiteiten georganiseerd. De eerste hebben we al achter de rug. 14 februari staat hier bekend als Día del Cariño, de Centraal – Amerikaanse versie van Valentijn. Hier is het geen koppeltjesgebeuren, maar wordt wel de vriendschap gevierd. Op vrijdag 12 februari werd op school dus de Dag van de Vriendschap gevierd. De leerlingen hadden die namiddag geen les. Er werden namelijk activiteiten georganiseerd. Elke leerling en leerkracht gaven een cadeautje aan een medeleerling of leerkracht van wie hij/ zij twee dagen daarvoor het naampje had getrokken. Iedereen ging in een grote cirkel staan. Profe Mateo gaf het startschot en bedankte iedereen en gaf zijn cadeautje aan zijn 'amigo secreto'. Vervolgens bedankte bijna elke leerling en leerkracht de groep alvorens zijn/haar cadeautje te overhandigen. Ik had een kaarsje en een foto van Pojom met een tekstje gegeven aan mijn geheime vriendin. Toen ik echter zag dat iedereen grote cadeautjes bij had, voelde ik mij gegeneerd en ben ik nog snel naar de clínica gelopen om nog een van mijn repen còte d'or te geven. Heerlijke chocolade is hier niet te verkrijgen, maar mama en papa hadden me net een pakketje vol lekkers opgestuurd. Gek was dat iedereen van plan was om zijn cadeautje pas thuis te openen. Miet, Tupac en ik waren echt superbenieuwd. Wat zou er toch in ons grote cadeau zitten?

Klaar om de cadeautjes uit te wisselen.

Mijn amiga secreta was Andrea, van de 2de básico.

Na de uitwisseling, liepen we snel naar het ziekenhuis om ons geschenkje te openen. Ik had een blikje ananassap, koekjes en een briefje gekregen van een van mijn leerlingen. Bij Miet en Tupac zat iets gelijkaardigs. Ik was er erg blij mee. Vooral met het briefje. De Pojomeros hebben niet veel geld en toch heeft elke leerling de moeite gedaan om een mooi versierd geschenkje te geven aan zijn/ haar amigo secreto.

Voor de uitwisseling van de cadeautjes werd een volleybaltoernooi georganiseerd. Elke graad had een aantal ploegjes en ook de leerkrachten en *Vivir en Amor* zouden deelnemen. Het was erg plezant, maar ook wel wat gek. Hier geen luide supporters. Nee, hier hoor je je publiek als je op je bek gaat ☺. (en ja, ze hebben om mijn prachtige opslagen en passes moeten lachen ;). De jongensploeg van de derde graad is gewonnen, het team van de leerkrachten is knap tweede geëindigd. De ploeg van *Vivir en Amor* was jammer genoeg niet volledig. Net voor de eerste wedstrijd zou starten, werden de verpleegkundigen opgeroepen voor een spoedgeval. Een hoogzwangere vrouw had problemen tijdens de bevalling. De baby lag verkeerd en de vrouw zou niet op natuurlijke manier kunnen bevallen. Er werd onmiddellijk beslist om naar Huehuetenango te gaan. Het is een rit van zes à zeven uur, een zware reis voor de vrouw die op een matras in de pick-up lag. Tijdens de rit ging het al niet goed met de baby, die nog voor de aankomst in Huehue gestorven is. Het was een meisje, waar de ouders van drie zonen en een dochter, zo lang naar uitgekeken hadden ...

En verder in Pojom ...

Ondertussen zijn er twee nieuwe vrijwilligers bij in de clínica. Katleen is begin januari aangekomen in Pojom. Zij is de nieuwe medisch verantwoordelijke en neemt de functie van Hanne voor een jaar over. Astrid, medisch verantwoordelijke van het ziekenhuisje in Yalanhuitz, heeft ons een maand aangenaam gezelschap bezorgd. Katleen heeft nu, na het vertrek van Bram vorige maand, de medische steun gekregen van Sandra, een Duitse studente geneeskunde.

Sandra en Katleen.

Afscheidsfeestje van Bram.

In het ziekenhuisje werken ook vijf Pojomse promotoren. Zij worden hier opgeleid, assisteren in de consultas en helpen vertalen. Twee van hen, Catarina en Antonio,

zijn leerlingen van de derde básico en werken hier een voormiddag en de zaterdag om de twee weken. Carlos is ook een van de promotoren. Hij staat altijd paraat en is erg leergierig. Hij combineert sinds dit jaar ook zijn werk met studeren. Hij heeft vijf schattige kinderen. Het jongste is drie maanden geleden geboren en werd eerst naar haar moeder geheten, Eulalia. Na het afscheidsetentje van Hanne en Kurt met de promotoren, hebben ze haar naam veranderd in Eva Lorena. De eerste kleine Lorena in Pojom ☺.

Samen met de promotoren Carlos en Ana, Sandra, Katleen.

Kleine Eva Lorena bij haar neef Julio.

In Pojom zijn de geluiden best bijzonder en ik kan me inbeelden dat ik ze nog ga missen. De natuurlijke geluiden van vogels, hanen, vechtende honden. Maar wat je bijna de hele dag door hoort, zijn de anuncios. En weet dat de dag hier vroeg (5u-6u) begint. In de anuncios laten de Pojomeros weten welke groenten er te verkrijgen zijn, voor wie er telefoon is, wanneer er welke vergaderingen gepland zijn. Het begin van een vergadering wordt vaak via een hoorn bekend gemaakt worden.

Een ander opvallend “geluid” zijn de gezangen die vanuit de verschillende kerken te horen zijn. De Pojomeros houden erg van zingen, dat lijkt ons althans zo. Ze zingen in een micro die aangesloten is aan boxen, waardoor het soms lijkt dat ze bij ons in de keuken staan. Een kleine opmerking. Niet elke Pojomero is gezegend met een prachtig zangtalent. Heel erg grappig om te horen en bovendien voel ik mij minder gegeneerd om hier luidkeels te zingen ;). Bovendien duren de misvieringen hier zo lang, dat we er uren van kunnen meegenieten.

Wat hier ook grappig is, is de muziek die door heel Pojom te horen is. Als je rustig op zondag rustig groentjes zoekt, hoor je vaak muziek met een beat. Liedjes van Laura Pausini, Alanis Morissete,... in houseversie, westerse boenkmuziek. En dat in een Mayadorp, ver weg in de Guatemalteekse bergen.

Heel af en toe horen we ook geschreeuw. Voor de clínica staat het gemeentehuis, met daarnaast de gevangenis. Een gevangenis waar soms varkentjes zitten, die gevonden werden op het land, waar ze niet horen te zijn. In de gevangenis wachten ze op hun baasje, die dan een geldsom moet betalen. Vaak zitten er bolos, zatlappen, in de gevangenis. Die schreeuwen dan de ergste en luidste dingen en proberen te ontsnappen door heel hard om de deur te bonken.

Een ander, tijdelijk, geluid is dat van de wegenwerkers. Twee weken geleden zijn de wegenwerkers aangekomen in Pojom. En dat is erg goed nieuws. de hobbeldebobbelweg wordt nu vrij effen gemaakt. Dat zorgt ervoor dat iedereen sneller en veiliger in Huehuetenango geraakt. Behalve de weg, zullen ze ook het voetbalveldje van de school beter maken.

Gezellig een boekje lezen buiten, in het gezelschap van twee kleine Pojomeros en ...

de hond Peruchi.

Ik stuur jullie vele groetjes en een dikke knuffel uit Pojom!

Lorena